

**Hotellmarknadens konjunkturbarometer
4:e kvartalet 2021**

**Omikron bromsar
hotellmarknadens återhämtning
Februari 2022**

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

Något dämpade förväntningar på efterfrågan hos hotellföretagen / 4

Fortsatt tillväxt i tjänstesektorn / 5

Hotellens förväntningar ger normalt en god prognos / 6

Hotellföretagens förväntningar på priserna / 7

4 av 10 hotellföretag förväntar sig sänkta priser på hotelltjänster / 7

Hotellföretagens syn på lönsamheten / 8

Fortsatt svag lönsamhet i hotellbranschen / 8

Tydlig koppling mellan prisutveckling och synen på lönsamheten / 9

Lönsamheten fortsätter att förbättras i tjänstesektorn / 10

Starkt samband mellan hotellföretagens syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 11

Bristen på personal i hotellbranschen / 12

Fortsatt brist på personal hos hotellföretagen / 12

5 av 10 i tjänsteföretag anger brist på personal / 13

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 14

SAMMANFATTNING

ÖKAD SMITTSPRIDNING BROMSAR HOTELLBRANSCHENS ÅTERHÄMTNING

Ökande smittspridning till följd av Omikron har dämpat hotellföretagens förväntningar på efterfrågan något. Trots detta förväntar sig 5 av 10 hotellföretag ökad efterfrågan på sex månaders sikt, vilket är en klart större andel än hotellföretagen som anger det motsatta.

Efterfrågan dämpades under slutet på 2021 och början på 2022 vilket har inneburit att 4 av 10 hotellföretag förväntar sig lägre prisnivå på hotelltjänster på tre månaders sikt. Hotellföretagens syn på lönsamheten är fortsatt dyster och 6 av 10 hotellföretag angav att de hade dålig lönsamhet under fjärde kvartalet 2021.

Trots att efterfrågan på hotelltjänster bromsade in under slutet på fjärde kvartalet anger en relativt stor andel av hotellföretagen brist på personal. Då många hotellföretag anger att de kommer att minska antalet anställda de närmaste månader kommer sannolikt bristen på personal minska under första kvartalet 2022.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

NÅGOT DÄMPADE FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN HOS HOTELLFÖRETAGEN

Efterfrågan på hotellrum utvecklades mycket starkt under oktober och november 2021. Belagda rum i november var 150 procent högre än i november 2020 och endast tre procent lägre än i november 2019. Tyvärr har återhämtningen kommit av sig under slutet på 2021 och början på 2022 till följd av den nya virusvarianten Omikron.

Konsekvensen av den ökande smittspridning är att hotellföretagens förväntningar har dämpats något på sex månaders sikt. Det är dock fortfarande en större andel hotellföretag som förväntar sig att efterfrågan kommer att öka på sex månaders sikt än andelen som förväntar sig att den kommer att minska.

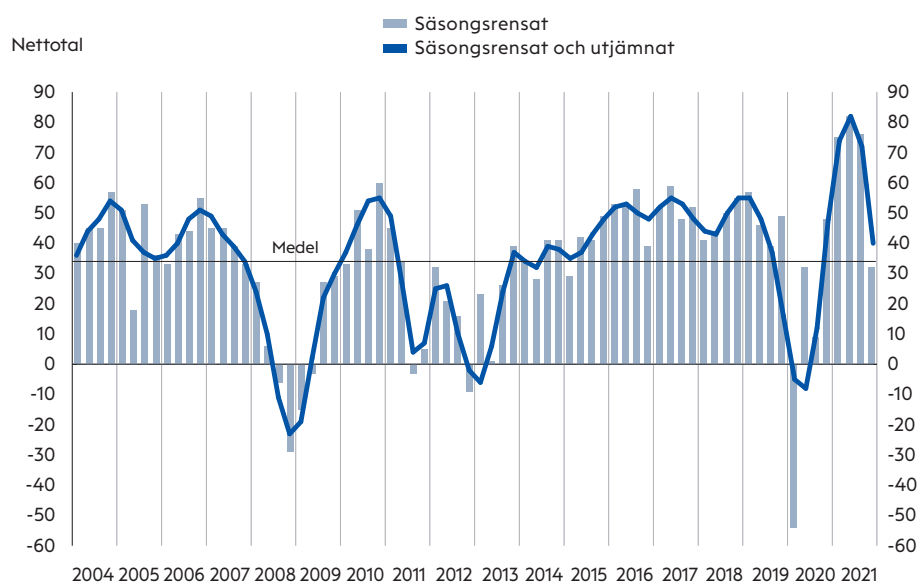

Diagram 1

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 4:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagens tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

FORTSATT TILLVÄXT I TJÄNSTESEKTORN

Produktionsvolymen i tjänstesektorn under oktober och november låg drygt sex procent över volymen under motsvarande månader 2019. Tjänstesektorn i sin helhet har därmed, med god marginal, återhämtat sig från pandemin. De säsongsrensade och utjämnade förväntningarna i synen på efterfrågan på sex månaders sikt ligger dessutom fortsatt högt för tjänstesektorn, se diagram 2. Nettotalet för tjänstesektorn låg 45, vilket är högre än det historiska medelvärdet på 36.

De positiva förväntningarna på efterfrågan i tjänstesektorn pekar på fortsatt god tillväxt under 2022. Den nya virusvarianten Omikron verkar inte heller i det korta perspektivet ha haft någon negativ påverkan på tillväxten i tjänstesektorn.

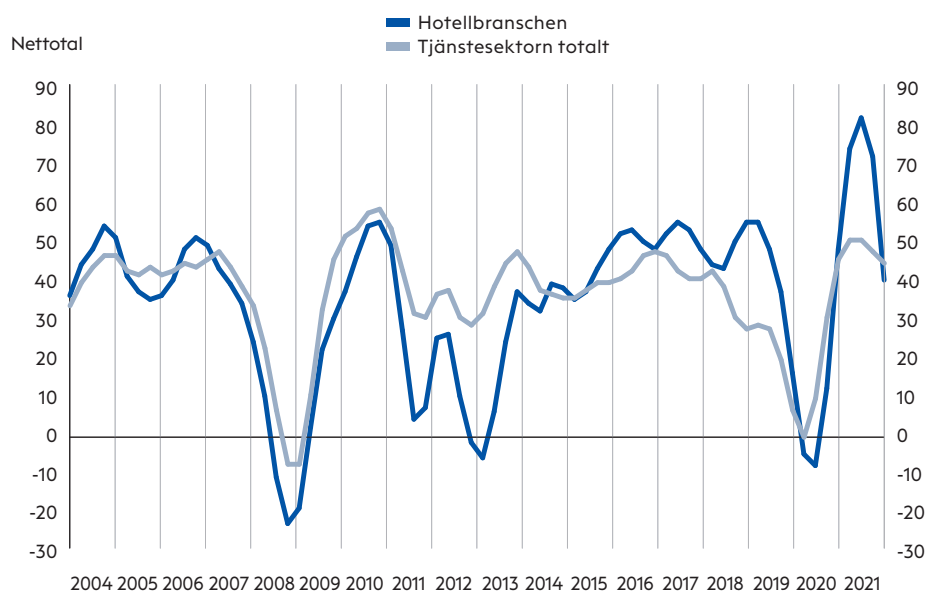

Diagram 2

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 4:e kvartalet 2021, säsongsrensade och utjämnade.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagens tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLENS FÖRVÄNTNINGAR GER NORMALT EN GOD PROGNO S

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt har historiskt givit en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

I och med det dramatiska tappet i efterfrågan på hotellrum, som var en konsekvens av pandemin, har dock sambandet blivit mindre tydligt. Både förväntningar på efterfrågan och den faktiska utvecklingen av logiomsättningen har dock nu vänt uppåt och pekar på tillväxt och fortsatt återhämtning under 2022.

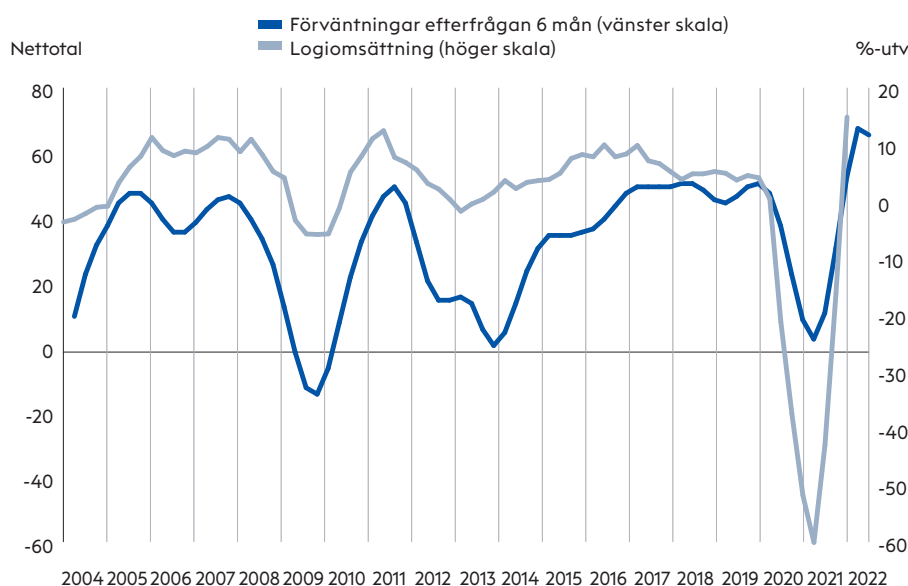

Diagram 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 4:e kvartalet 2021 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4 kvartals glidande medelvärde.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRISERNA

4 AV 10 HOTELLFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG SÄNKTA PRISER PÅ HOTELLTJÄNSTER

Det genomsnittliga hotellrumspriset på den svenska hotellmarknaden under oktober och november låg klart över nivån från motsvarande månader 2020 men fortfarande något lägre än motsvarande månader 2019.

Efter att hotellföretagens förväntningar på högre priser har varit positiv de senaste kvartalen har de nu dämpats dramatiskt, se diagram 4. 4 av 10 hotellföretag förväntar sig lägre priser på hotelltjänster på tre månaders sikt medan endast några få procent förväntar sig högre priser. Det är den negativa effekt på efterfrågan till följd av den nya virusvarianten Omikron som sannolikt ligger bakom detta.

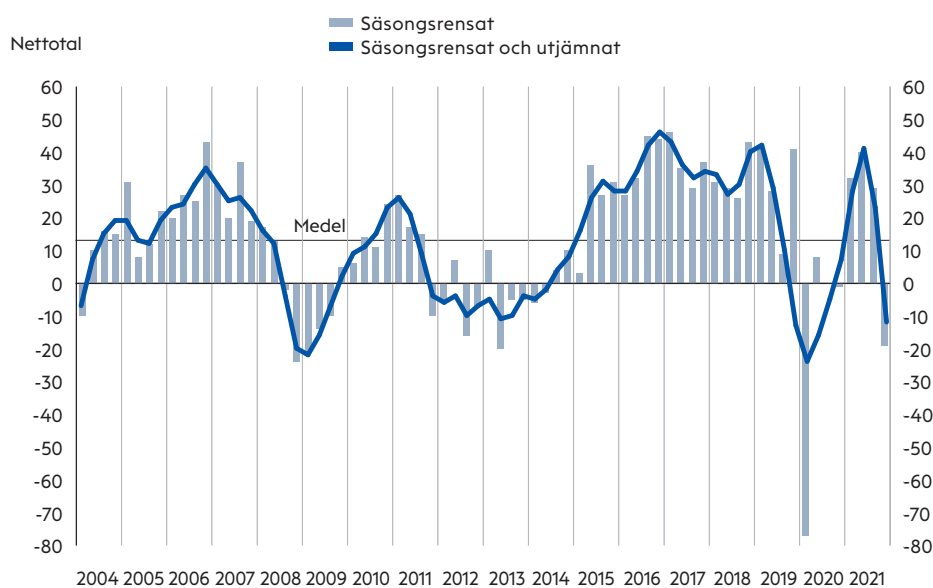

Diagram 4

Hotellföretagens förväntningar på försäljningspriserna på 3 månaders sikt t.o.m. 4:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat att de förväntar sig höjda försäljningspriser jämfört med andelen som förväntar sig sänkta. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN

FORTSATTA SVAG LÖNSAMHET I HOTELLBRANSCHEN

Trots en stark utveckling av efterfrågan på hotelltjänster under fjärde kvartalet är hotellföretagens syn på lönsamheten fortsatt negativ, se diagram 5. Det var någon enstaka procent av hotellföretag som angav att lönsamheten var bra i denna undersökning samtidigt som andelen hotellföretag som anger dålig lönsamhet fortfarande uppgick till cirka 60 procent.

Den förväntat svaga utvecklingen av efterfrågan under första kvartalet 2022 kommer sannolikt ytterligare försämra lönsamheten för de svenska hotellföretagen. Förhoppningsvis kommer dock läget att förbättrats relativt snabbt när effekten av den nya virusvarianten klingar av. Många hotellföretag har dock en tung ryggsäck att bära på efter den utdragna pandemin, vilket kommer att fortsätta skapa problem framöver och tynga lönsamheten.

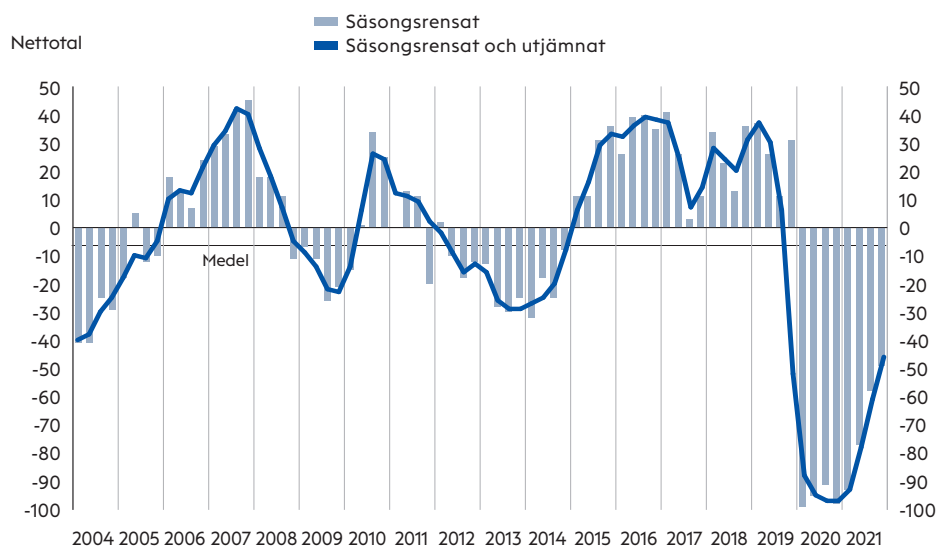

Diagram 5

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, nuläge t.o.m. 4:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettototal: Nettototal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

TYDLIG KOPPLING MELLAN PRISUTVECKLING OCH SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN

Det finns en tydlig koppling mellan hur hotellföretagen anger att de har förändrat sina försäljningspriser och hur de ser på sin lönsamhet. Enkelt uttryckt, när hotellföretagen anger att de har höjt sina försäljningspriser är de också mer nöjda med sin lönsamhet och vice versa. I diagram 6 visas dels utvecklingen av nettotalet för utfallet av hotellens försäljningspriser, dels nettotalet för hotellens syn på lönsamheten. Som diagrammet visar, ju högre nettotal för försäljningspriserna desto högre nettotal för lönsamheten och tvärtom.

Det negativa förväntningarna på prisutvecklingen i hotellbranschen som redovisades i diagram 4 kommer, mot den här bakgrunden, att tynga lönsamheten under första kvartalet 2022.

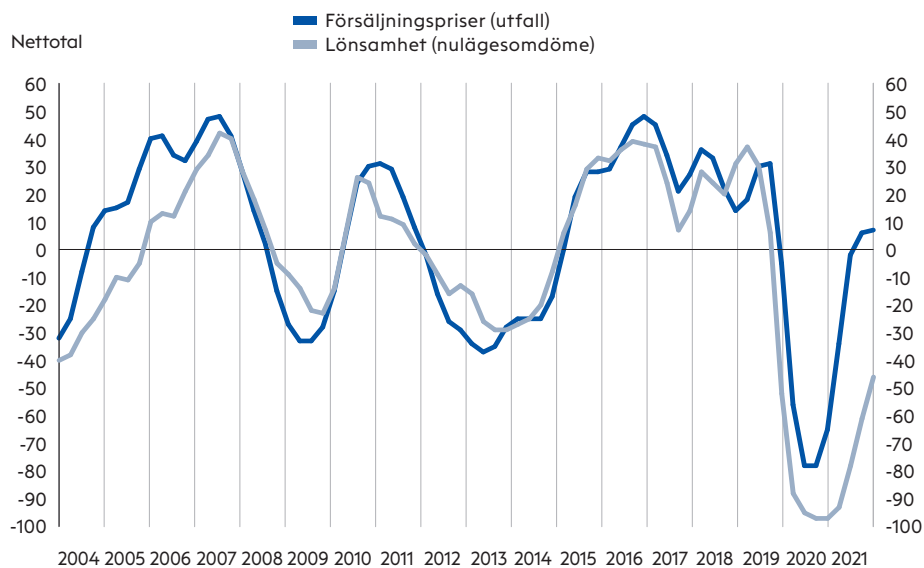

Diagram 6

Utfallet av försäljningspriserna enligt hotellföretagen och deras bedömning av lönsamheten t.o.m. 4:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

LÖNSAMHETEN FORTSÄTTER ATT FÖRBÄTTRAS I TJÄNSTESEKTORN

Den positiva utvecklingen i den svenska tjänstesektorn har fortsatt under slutet på 2021 och sektorns lönsamhet har förbättrats under fjärde kvartalet, se diagram 7. Nettotalet för lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, för tjänstesektorn i sin helhet låg på 11. Det betyder att det är fler tjänsteföretag som anger bra lönsamhet än som anger dålig lönsamhet och nivån ligger en bra bit över det historiska snittet.

Under fjärde kvartalet angav 8 av 10 företag i tjänstesektorn att det hade bra eller tillfredsställande lönsamhet. Mindre än 20 procent av företagen angav att lönsamheten var dålig och där ingår en del hotellföretag som är en del av sektorn. De positiva förväntningar som tjänstesektorn har framöver pekar på att lönsamheten kommer att fortsätta vara god under första halvåret 2022.

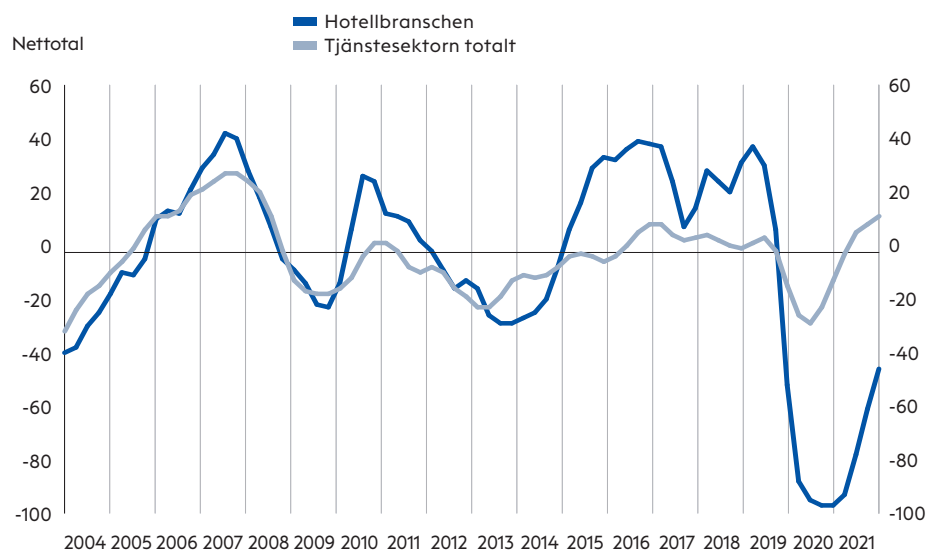

Diagram 7

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, nuläge t.o.m. 4:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

STARKT SAMBAND MELLAN HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, samvarierar historiskt väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 8 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskalan avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

Historiskt har hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, givit en god indikation på den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. Den faktiska lönsamheten under 2020 blev mycket svag och den negativa synen på lönsamheten under 2021 pekar på att den faktiska lönsamheten kommer att bli mycket svag även 2021.

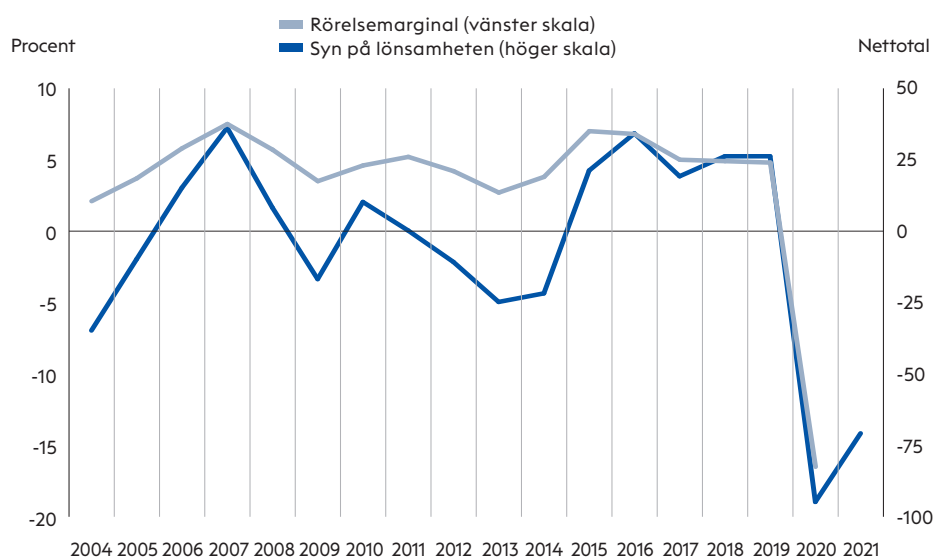

Diagram 8

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

¹Rörelsemarginal: Rörelseresultatet i procent av totalomsättning (rörelseresultat: totala intäkter minus rörelsekostnader).

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

FORTSATT BRIST PÅ PERSONAL HOS HOTELLFÖRETAGEN

Den tydliga återhämtningen i efterfrågan har inneburit att hotellen har börjat anställa personal i relativt stor utsträckning under slutet på 2021. Cirka hälften av hotellen angav att de ökade antalet anställda under fjärde kvartalet medan under 10 procent av hotellen angav att de minskade antalet anställda. Redan under förra kvartalet var andelen av hotellföretagen som angav brist på personal hög. Till följd av att många hotell har anställt fortsatte bristen att ligga högt under fjärde kvartalet och den säsongsrensade andelen låg på 44 procent, se diagram 9.

Hotellföretagens svaga förväntningar på efterfrågan de närmaste tre månaderna har inneburit att det är en klart större andel hotellföretag som förväntas minska antalet anställda än det motsatta under den perioden. Det kommer sannolikt att dämpa bristen på personal på kort sikt.

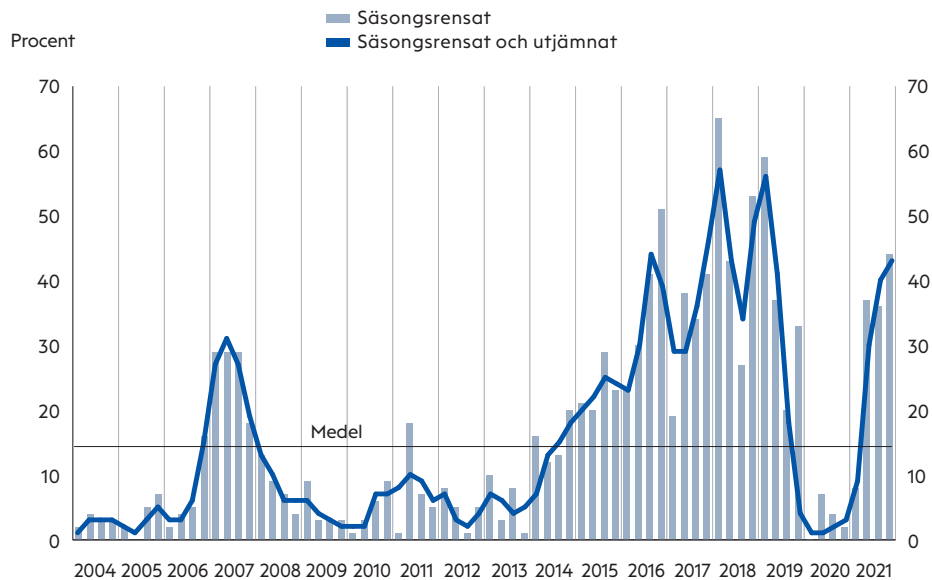

Diagram 9

Andel hotellföretag som anger brist på personal, andel t.o.m. 4:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

5 AV 10 TJÄNSTEFÖRETAG ANGER BRIST PÅ PERSONAL

I tjänstesektorn fortsatta bristen på personal att öka under fjärde kvartalet 2021, se diagram 10. Den säsongsrensade och utjämnade andelen steg till 49. Nästan 4 av 10 av tjänsteföretagen ökade antalet anställda under fjärde kvartalet medan drygt 1 av 10 minskade antalet anställda, vilket låg bakom till den allt större bristen på personal.

Den starka tjänstekonjunkturen gör att många tjänsteföretag förväntar sig att anställda under första kvartalet 2022. Andelen som förväntar sig att minska antalet anställda är betydligt mindre. Sammantaget innebär det att bristen på personal sannolikt ökar ytterligare i tjänstesektorn under första kvartalet 2022.

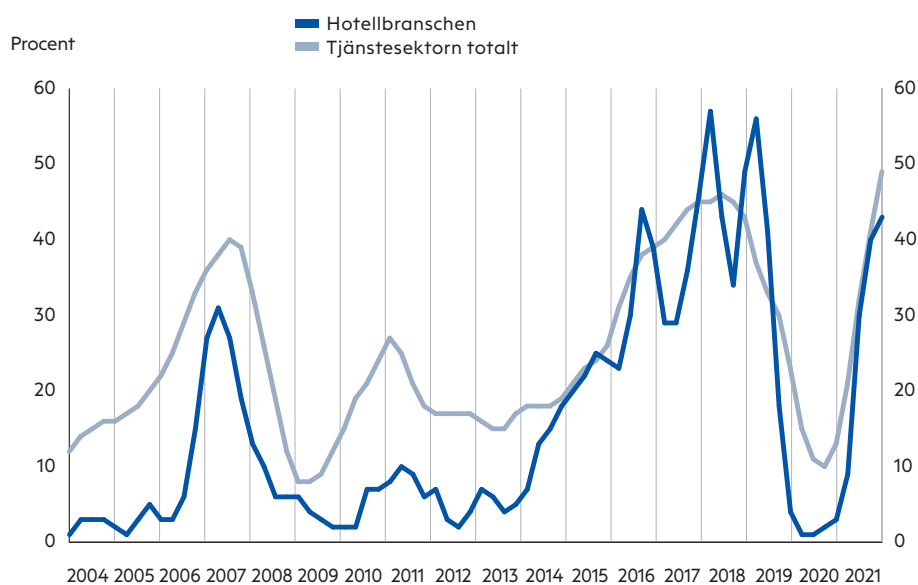

Diagram 10

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn som anger brist på personal, säsongsrensade och utjämnade värden, andel t.o.m. 4:e kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagens svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

De fem frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA VÄNTAS DE NÄRMASTE 3 MÅNADERNA	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA HAR DE SENASTE 3 MÅNADERNA	ÖKAT	OFÖRÄNDADE	MINSKAT
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 11 visas hur svarsfrekvensen bland de tillfrågade hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisad fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

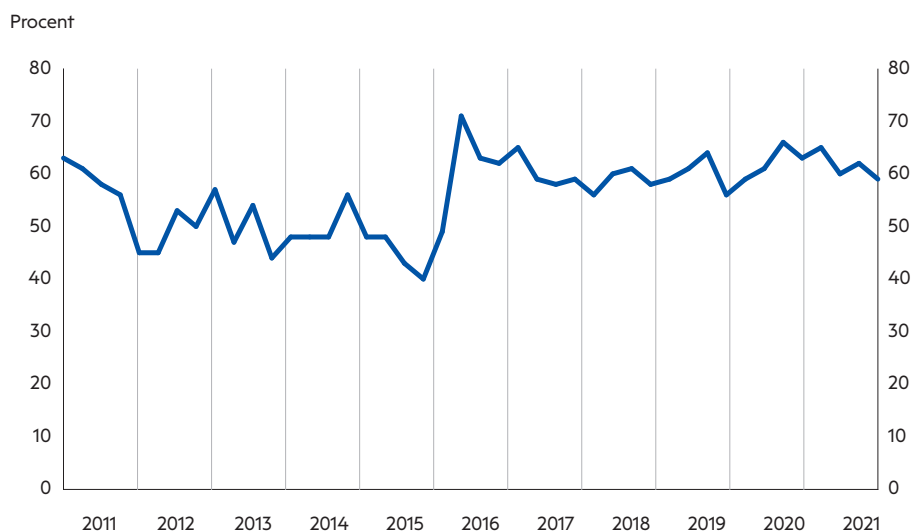

Diagram 11
Svarsfrekvens hotellföretagen, f.o.m. 4:e kvartalet 2021.
Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).